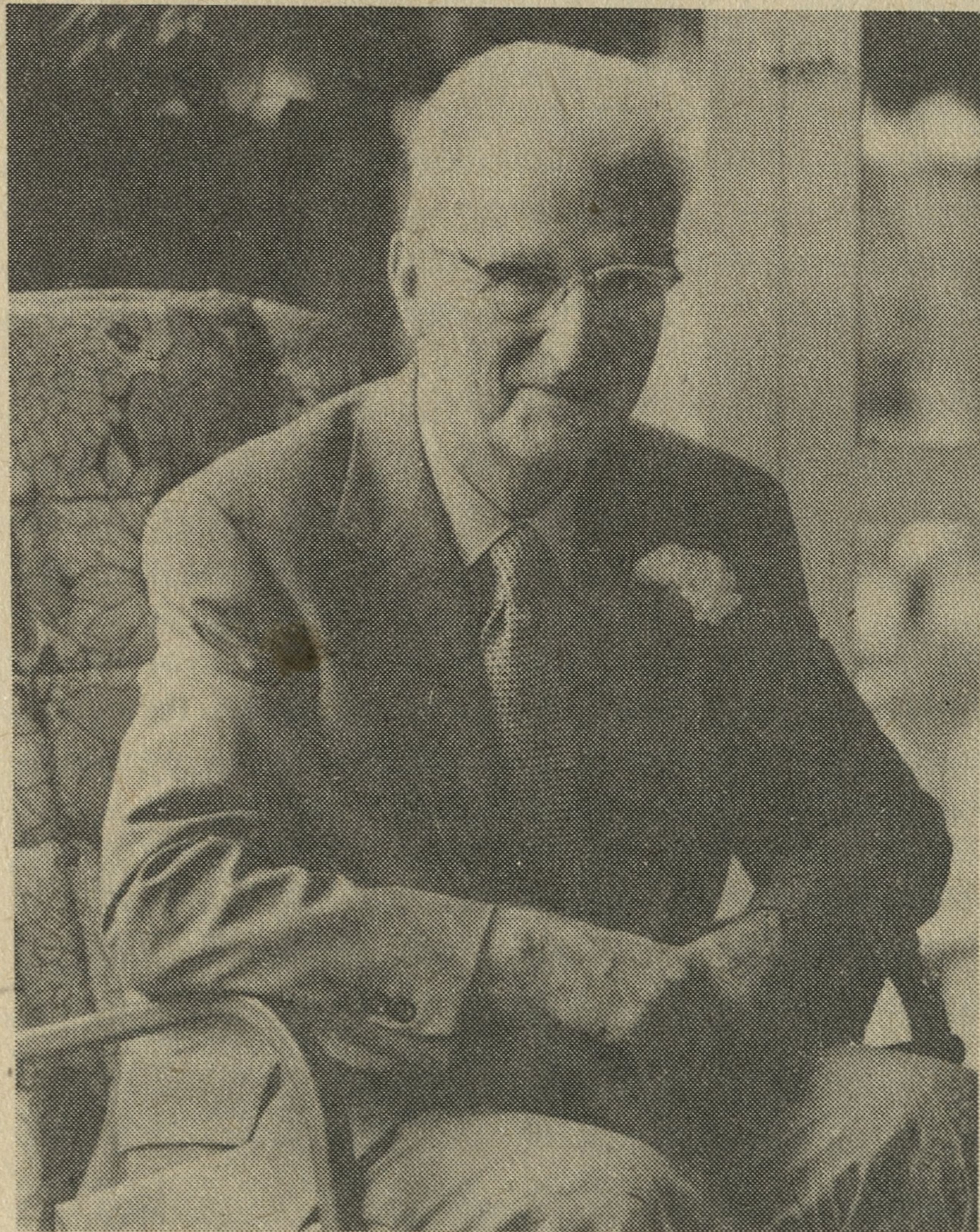

■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
**KRONIKA
NAUKOWA**
■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

S. Charles Kendeigh
(18 XII 1904—
—13 XI 1986)

W dniu 13 listopada 1986 r. zmarł profesor S. Charles Kendeigh, jeden z twórców ekologii amerykańskiej, pionier badań bioenergetyki ptaków i ruchu ochrony przyrody w USA.

Profesor Kendeigh urodził się w South Amherst (Ohio) 18 XII 1904 r., w tym też stanie uczęszczał do szkół podstawowej, średniej i wyższej. Doktorat otrzymał na Uniwersytecie Illinois w 1930 r. Od 1930 do 1936 r. pracował w Western Reserve. W 1936 r. powrócił na Uniwersytet Illinois. Pracował tam aż do przejścia na emeryturę w 1973 r., ale aktywność naukową zachował niemal do śmierci. S. C. Kendeigh był uczniem ekologa Victora Shelforda i po swoim mistrzu objął stanowisko na Uniwersytecie Illinois. Prof. Kendeigh promował ponad pięćdziesięciu doktorów, wśród nich tak sławnych ekologów amerykańskich, jak Eugene

Odum czy też Robert Whittaker. Jego książka „Physiology of the temperature of birds” jest dzisiaj pozycją klasyczną w dziedzinie bioenergetyki ptaków. Opublikował ok. 100 prac naukowych dotyczących dynamiki populacji ptaków, bioenergetyki, klasyfikacji zespołów, ochrony przyrody i środowiska. Jego największym dziełem jest wydana w 1974 r. książka pt. „Ecology with special reference to animal and man”, w której często cytuje polskie prace. Będąc już na emeryturze podsumował swoje ponad pięćdziesięcioletnie badania ptaków w rezerwacie leśnym pod Urbana w stanie Illinois w pracy „Bird populations in east central Illinois, fluctuation, variations and development over a half-century” (Ill. Biol. Monogr. 52, 1982, ss. 136). Podobne jego opracowanie dotyczyło owadów.

Profesor Kendeigh był fundatorem, a następnie wieloletnim przewodniczącym „The Nature Conservancy”, organizacji bardzo zasłużonej dla ochrony przyrody w USA. Przewodniczył wielu innym organizacjom naukowym i ochroniarskim, był też wyróżniany wieloma honorowymi odznaczeniami. Był wieloletnim przyjacielem naszego kraju.

W 1965 r. wysłałem do wielu ornitologów świata list sugerujący utworzenie „Working Group on Granivorous Birds” w ramach Międzynarodowego Programu Biologicznego. Jeden z tych listów wysłałem do pani Margaret M. Nice, najślawniejszego amerykańskiego ornitologa-amatora. Pani Nice list mój wysłała do profesora Kendeigha. W pierwszym liście do mnie z 30 IX 1965 r. prof. Kendeigh pisał „This is a problem in which I have long been interested and now have an intensive research program underway involving a large number of graduate students” (mowa o badaniach ekologii wróbli). I tak zaczęła się nasza wieloletnia współpraca. Osobiście poznałem prof. Kendeigha na wiosnę 1966 r., kiedy to odwiedził Instytut Ekologii PAN. Prowadził wówczas liczne dyskusje z prof. K. Petrusiewiczem oraz szczegółowo omawialiśmy działalność Grupy. Dzięki swemu wielkiemu międzynarodowemu autorytetowi prof. Kendeigh był prawdziwą siłą napędową Grupy. W latach 1965—1978 nasza współpraca była bardzo ścisła i zaowocowała utworzeniem i wielostronną działalnością „Working Group on Granivorous Birds IBP”, dwiema wydanymi wspólnie książkami i kilkoma wspólnymi publikacjami. Wspólnie zorganizowaliśmy międzynarodowe sympozja Grupy (USA, Holandia, Polska). Jeszcze dwukrotnie odwiedził prof. Kendeigh nasz kraj, a ja trzy razy w ramach przygotowywania do druku wspólnie wydawanych książek odwiedzałem dom Profesora.

Profesor Kendeigh był człowiekiem nadzwyczaj skromnym, co nie zawsze jest cechą przedstawicieli wielkich narodów i potrafił wspaniale współpracować z młodszymi. Swoje nazwisko jako współautora umieszczał na pierwszym miejscu wtedy, gdy zapewniało to większą poczytność książki, np. wspólnie ze mną wydana książka w Polsce, ale gdy tej potrzeby nie dostrzegał, wysuwał nazwisko młodszego współpracownika na pierwsze miejsce. To zdecydowało, że 12. tom syn-tez MPB „Granivorous birds in ecosystems” wydany jest pod nazwiskami Pinowski i Kendeigh.

Jak wielką rolę pełnił profesor Kendeigh w naszej grupie roboczej „Working Group on Granivorous Birds IBP” (obecnie INTECOL) i jak wiele Mu zawdzięcza-liśmy, zrozumieliśmy dopiero wtedy, gdy w związku z chorobą zaprzestał aktywnej działalności.